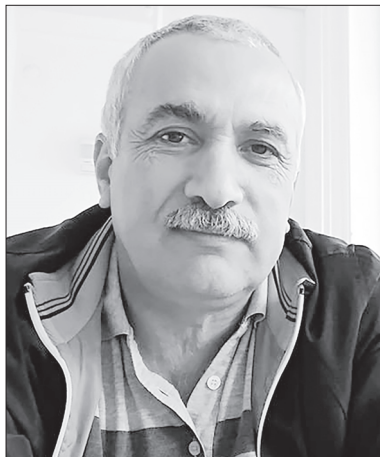

♦ P o e z i y a

Süleyman ABDULLA

GƏLƏ BİLMƏDİYİM YOL

İndi yollar bağlıdır...
postlar...
polis...
yoxlama...
"Korona" qorxusu var dediyin ünvanın da.
Bu gün gələ bilmədim,
bəlkə sabah...
ağlama...
Məni niyə üzürsən adamların yanında?
İndi yollar bağlıdır,
isti...
bürkü...
günvurma...
Nəfəsimiz tükənir, – maşının da, mənim də...
Bu gün gələ bilmədim...
ürəyini uçurma,
Ayrılığı dadmasın ən betər düşmənim də...
İndi yollar bağlıdır...
leysan...

külək... tufan... sel...
Artıq su da dirənib meymunun boğazına.
Bu gün gələ bilmədim...
çox sərt əsir qara yel...
Daha nə qaldı axı görüşlərin yazına?!...
İndi yollar bağlıdır...
xirtdəyəcən yağıb qar,
İliyimə işləyir həsrətinin şaxtası...
Bu gün gələ bilmədim...
Qara batıb maşınlar,
Elə buz bağlayıb ki, tabutun üst taxtası...

AYDINLIĞA ÇIXMAĞIN ŞEİRİ

Qovuşmaqdan qorxma, canı ayrılıq sıxar,
Şükür Xeyir də gördük şər qarışanda Şərdən.
Üzü hayana dursan, qarşına əcəl çıxar,
Sən sevincdən ölərsən axırda, mən kədərdən.

Birdən qəfil qarışır başın çəkdiyin aha,
Gecə nə vaxt sovuşdu, baxırsan ki, sabahdı.
Toran gələn məqamda üz tutursan Allaha,
Nə gündüzdür, nə axşam kölgəyə səcdə vaxtı.

Səssiz kədərlənməyin bir qərib qaydası var,
Kimdi xəlvət ağlayan, hamı gözü silinmiş...
Bir kitablıq danışdım, amma nə faydası var,
Bizim lüğətimizdən vüsal sözü silinmiş.

Qoymağa yer gəzərsən gözlərində işığa,
Çırağa yalvararsan: – bir zərrə nur sıx, – sıxar.
Qaranlığa kim bata, aydınlığa kim çıxa,
Qovuşmaqdan qorxma, canı ayrılıq sıxar.

BAYRAM ŞEİRİ

Baxdım, heç nə yoxdur qurban adına,
Küsüb də səninlə aranı kəsdim.
Məndən təbib olmaz, həkim, – heç olmaz,
Sağaltmaq yerinə yaranı kəsdim.

Ölmək həmişə var, canın sağ olsun,
Adam hal əhlidir, kefin cağ olsun.
Dedin ağ eləmə, günün ağ olsun,
Uğruna çıxası qaranı kəsdim.

Yoxdu bəxt yazanın daş üstə həkki,
Nə şübhə yeri var, nədə ki, şəkki,
Ömrün qumaş vaxtı elə gödək ki...
Atlası doğradım, xaranı kəsdim.

Dözməyə tapmıram yenə də çəm, yol,
Zaman duran deyil, dönməsi kəm yol...
Gözümü çəkirdi ayrıcı qəm yol,
Üzü ayrılığa varanı kəsdim.

Hər şey yarımçıqdır ayın tam günü,
Varmış bu bayramda bir xitam günü...
Baxdım, heç nə yoxdur bu bayram günü,
Tanrılıq eyləyib çarəni kəsdim.

Ənginliyin dərinliyidir fəzanın sonsuzluğu,
müstəvi yararsızlığı var
fəza cisimlərinin cızdığı trayektoriyada...
Şeir qədər müəmmadır kainatın rəsmi,
öz dibində batmaqdır sirlərin dərki...
Nəyi məlumdur ki, bu dünyanın?!

kölgələr böyüyən zaman,
havada tutmağa əl axtarmayım deyə şər vaxtı...
Amma sən də haqqındır xoşbəxt olmaq...
Getmirəm daha heç yana, gəl, başını qoy çiynimə,
seyr edək günəşin son şüalarını...
Suları dinləyək, ürəyimizə qulaq asaq,
son şüaları yığaq gözlərimizə zərrə-zərrə...
Sonrası... sonrası nə ola, ola!

EYNİLİK ŞEİRİ

Elə o məkandır, elə o peyzaj...
amma, adamda bir az yaş çoxalıb

və ya əksinə, – bir o qədər də ömür azalıb...
Bir az da küləyi səngiyib vaxtın,
əsməyə nə düşür?!...
Arx boyu yenə də tökülməyib qoz...
Ağaclar yellənir budaqlarında,
pəsdən pıçıldaşır yarpaqlar suya.
Suyun üzərinə əyilib söyüd,
çəpər öz içində sıxılıb qalıb.
Ətraf gül-çiçəkdir, bağdır-bağatdır
Şükür, qismət deyil barı-bəhəri...
Nə olur-olsun, adamın gözləri gülür yaşıla,
həzzi bir başqadır nəfəs almağın...
Saat qayışının izi qolunda,
onda var idimi, yoxmu, – unuttum,
hətta saatın əqrəbləri də
üstündə uğraşır eyni rəqəmlər...
Ayağım altından axan su idi,
bulud, – başımın üstən...
Ürək döyüntümə sıxdım əlimi,
dolana, dövr edə qayıdır əqrəb.
Hərçənd ki, illərdir keçən aradan...
Yenə ürəyimdə sayıram elə,
axır ki, gətirib çıxartdım ömrü bu vaxta...
Mən sayan bir yana, fəlak bir yana...
Çox adam bilir, saat o saatdır,
zaman o zaman, vaxt o vaxt deyil.
...və mən
bir az çox darıxıram o gecə üçün...
Elə o məkandır, elə o peyzaj...

YARIMÇIQ HEKAYƏ

Ömür yolunun bir ucunda sən,
o biri ucunda görünməyən uzaqlar var.
Özündən başlayır adam iraclara varmağa,
tək getmək olmur ömrün qürubuna.
Yol tənhaləşdikcə
bir ömür-gün həmdəminə ehtiyacı yaranır adamın...
Səs qədər məhrəmi yoxdur ürək döyüntülərinin,

boynunun ardında
unudulmağı mümkün olmayan bir hənirti...
Havalar soyuduqca istilənir yaddaş,
üzü payıza yarpaqların intizarıdır gözlərindəki.
Mərhələ-mərhələ ilkinliyindən uzaqlaşır adam,
əvvəl körpəliyi,
daha sonra uşaqlığı ilə vidalaşır
qədəm qoyur ömrünün yetkinlik çağına.
...Və bütün ağrılar bundan sonra başlayır,
İtir əvvəlki xoşbəxtlik,
qayğısızlıq,
təbəssümlər,
qəhqəhələr...
Başlanğıcda şirin sevgi adında zühur edən eşq
daha sonra acılaşıb ağrılara çevrilir...
Ömür dediyin nədir ki, yaşamırsa gözəlliklər?!
Eşq mübtəlası olandan sonra
yer tapa bilmirsən canını qoymağa...
Kırpıqlarının arasından süzülür
şübhə dolu yuxusuzluq,
ağlamaqla təsəlli tapmaq olmur,
hər gün daha da artır şirin ağrılar...
Daha sonra hər şey nağıllar aləmindəki kimi...
Ağrılardan, acılardan qurtulduğunu sanarsan,
amma deyilmiş...
İlğımlara can atarkən düşərsən alovların burulğanına.
o baxış – bərə aşkarlamaq,
O elçilik – ələ keçirmək,
o nişan – hədəf seçmək,
o toy – özünə toy tutmaq üçünmüş gələcək günlərdə...
Hər vüsal dediyin qovuşmaq deyil həsrətə,
bəlkə də atılmış özüldür qarşıdan gələsi ayrılıqlara.
Vağzalılıq sədaları altında azadlıqla vidalaşmaq
özünü əsir etməkdir başqasına, – sevərək...
Bütün xəyanətlərin arxasında inam dayanır,
vəfasızlığın sığındığı sütundur etibar...
Ən böyük aldanış
insanın özünü inandırmağıdır yalanlara,
Saxta adamlardan

təbii eşq gözləməkdir ən böyük suç...
Əlinin hər yerdən qopması üçün
əvvəlcə tutmalısan başqasının əlindən.
Ən güvəncli dayaq
insanın bütün ağırlığı söykənməsindən laxlayır,
canını tapşırdığı yol mütləq üzəcəkdir canını...
"Qurban olum" deyirsənsə,
fəda olmağı da gözaltı etməlisən
bir soyuq ayrılıq günü.
Özünü duymaq, özünə gəlmək,
özünü ələ almaq varkən
niyə atılsın ki, adam boş qucaqlara?
Hər şey keçəridir, biləsən, hər kəs ötəri...
şirini ilə, acısı ilə...
"Bu dünya bir pəncərədir" düşünənlər
önə-ərxaya baxmağı bacaran olmuşlar,
desək də olur, amma,
bəlkə də ağzı süddən yanmışlardır, əslində...
Kim acı çəkmədi ki, bu dünyada?
Ağlama, yavrum, bütün ağrıların bir dərmanı olur,
bütün azarların bir məlhəmi...
Özünü üzməklə üzülməz dərd ümmanı...
Bütün acılardan qurtulmağın ən yaxşı yolu
bütün acılara acı-acı,
bütün ağrılara şirin-şirin gülməkdir...
"Təsir əks təsirə bərabərdir"
deyən alim çox gözəl bilirmiş
rahat yaşamağın yolunu...
Gülmək, həm də müqavimət göstərməkdir kədəre.
Gözün-könlün rahat olur,
unudursan ağrıların amplitudasını...
Həyat,
bəzən başqasından qurtulub özünü yaşamaqdır.
...Yaşamaq özünü!..
Bütün yarımçıq hekayələrin sonunda
əlvida deməyə bir qaraltı olmalı!
Kölgələr günorta yox olur,
hələ çox var ömrün qürub çağına...
çox var hələ!

KÜSKÜN DƏNİZ

Sahilin qaçdığı yerdir
dalğası susamış dəniz.
Payız sudan yay keçirməz,
bu yaz dəniz, bu qış dəniz.

Boş ovucdur üzən qayıq,
ümidləri deyil avar.
Nəfəs deyib çəkdiyi ah,
gah xəzridir, gah gilavar.

Alıb qaçar qürubacan,
buludları qərib qatar.
Puç arzudur Günəş sanki,
sabah doğar, axşam batar.

Dönməz gedən üzü bəri,
yetişəndə su əcəli.
Aşdı sonsuz üfüqləri,
qasırğanın ən dəcəli.

Sağ çıxmaq da bir qəzadır,
güvənc dalğa dəydi dağa.
Daha kimdə tab qaldı ki,
öz qanına susamağa?

Buludları dolub baxır,
Suları çox üzüb dəniz.
Bir Tanrı, bir mən bilirəm,
Sahilindən küsüb dəniz.

MİNİATÜR ŞEİRLƏR

Rəssam dostum
gülən adam personajı axtarır tablosuna
qaşqabağından zəhər tökülən şəhərdə...

* * *

sahildəki oturacaqda şeir yazırdı şair,
gülməkdən uğunub getdi qağayı
dənizin ənginliklərinə...

* * *

üzü yaza dörd şitil əkdim həyətdə,
dibini eşələyirdi qonşunun toyuqları,
artıq üzü axşama...

* * *

bu il çiçəkləmişdi
keçən il dostumun pay aldığı badam ağacı,
özümün bu il əkdiyim şaftalı da...
bir-birilərinə baxıb sevinirdilər dostcasına...

* * *

şeirin ilk mərhələsidir qafiyyə,
sonra rədif gəlir...
hər qafilənən şeir deyil,
elə hər rədiflənən də...

* * *

hesabsız olmur haqq,
haqq-hesabsız yaşamaq...
adam gərək hesabını düz götürsün
haqqını almaq üçün...

* * *

mütləq deyil pis gündə ağlamaq
...və xoş gündə gülmək...
həyat daha ciddi duyğulardan ibarətdir mənə.

* * *

bəzən unudulmaqla xatırlanar adam,
bəzən unudular xatırlandıqca...
varsa var, yoxsa yox məsələsi yəni...

* * *

artdıqca azalan da insana aiddir,
böyüdükcə balacalaşan da...
böyük-küçük məsələsi
yer dəyişməkdədir zaman-zaman,
elə azalıb artan da...

* * *

hər gəlirin bir çıxarı var,
olmaz ki, tarazlıq yaranmasın nə zamansa,
"kələk-külək" nizamı var tanrının.

* * *

uzağın dəyəri uzaq olmağında,
yaxının dəyəri yaxın...
vay ortalıqda var-gəl edənlərin halına!

* * *

alçaqların
yıxılmaq ehtimalı yoxdur,
qorxusu da...
ucalara diqqət yetir, quyuqazan!

